Праект

С Т А Т У Т

Беларускага грамадскага гісторыка-асветніцкага таварыства памяці ахвяр сталінізму -- КАМІТЭТ "58"

І. Агульныя палажэньні

І.І. Беларускае грамадскае гісторыка-асветніцкае таварыства памяці ахвяр сталінізму -- Камітэт "58" /у далейшым -- Камітэт "58"/ зьяўляецца ўсебеларускай дабраахвотнай самакіравальнай арганізацыяй, якая ажыцьцяўляе сваю дзейнасьць згодна Канстытуцый БССР і СССР, заканадаўства БССР і іншых саюзных рэспублік, а таксама кіруецца гэтым статутам.

Назва арганізацыі -- Камітэт "58" гучыць напамінкам аб адпаведным артыкуле крымінальнага кодэксу РСФСР, па якім былі несправядліва асуджаны мільёны людзей ва ўсіх рэспубліках СССР.

Ідэйнай сутнасьцю дзейнасьці Камітэта "58" зьяўляецца гуманізм.

І.2. Таварыства імкнецца выявіць, дасьледаваць, вывучыць і абазначыць у гісторыі глыбіню трагедыі беларускага народа, што адбылася ў часы сталіншчыны /20-я -- пач.50-х гадоў/ у межах яго дзяржаўнай, гістарычнай і этнічнай тэрыторыі -- усюды, дзе жыве беларускае насельніцтва.

Дзейнасьць і дасьледаваньні Камітэта "58" улічваюць усе нацыянальныя групы жыхароў Беларусі.

Філіі і арганізацыі Камітэту "58" могуць утварацца на тэрыторыі іншых рэспублік СССР, куды было выслана, ~~альбо~~ дзе адбывала зьняволеньне насельніцтва Беларусі незалежна ад нацыянальнай прыналежнасьці.

І.3. Устаноўчымі арганізацыямі Камітэту "58" зьяўляюцца ......

....

Склад устаноўчых арганізацый можа быць зьменены, альбо дапоўнены Канферэнцыяй Камітэту "58", а ў прамежку паміж канферэнцыямі Грамадскай радай Камітэту.

I.4. Дзейнасьць Камітэту "58" заснавана на дабраахвотнай ініцыятыве людзей і арганізацый, гатовых выконваць статутныя патрабаваньні і працаваць над ажыцьцяўленьнем задач, пастаўленых у Дэклярацыі; на дабраахвотнай дапамозе установ і арганізацый, а таксама грамадзян, якія, не будучы удзельнікамі Камітэту, гатовы падтрымліваць яго працу; на супрацоўніцтве Камітэта, яго удзельнікаў і працаўнікоў з дзяржаўнымі і савецкімі установамі, творчымі саюзамі, аб"яднаньнямі і іншымі арганізацыямі, дзейнасьць якіх зьвязана з вырашэньнем праграмных і статутных задач Камітэту "58".

2. Асноўныя задачы Камітэту "58"

2.I. Асноўнымі задачамі Камітэту "58" зьяўляюцца:

а/ Выяўленьне поўнай і праўдзівай карціны масавых забойстваў, рэпрэсій і тэрору на Беларусі ў часы сталіншчыны; вывучэньне іх прычын і вынікаў.

б/ Высьвятленьне паіменна колькасьці людзей, што загінулі ў часы рэпрэсій, тэрору і вынішчэньня 1920-х — пачатку 1950-х гадоў на Беларусі, на этнічных тэрыторыях, дзе жыве беларускае насельніцтва, а таксама ў месцах яго высылкі і зьняволеньня.

в/ Стварэньне мартыралогіі насельніцтва Беларусі, пацярпелага ад сталінскага генацыду.

г/ Увекавечваньне памяці усіх бязвінных ахвяр сталіншчыны на Беларусі.

3. Дзейнасьць Камітэту "58"

3.I. Для ажыцьцяўленьня статутных задач Камітэт праводзіць наступную дзейнасьць:

а/ Агітуе грамадскасьць і мабілізуе грамадскую думку на стварэньне Мартыралогу Беларусі у Менску, помнікаў і абеліскаў замучаным і забітым людзям. Выкарыстоўвае пры гэтым грамадска-палітычныя, культурна-нацыянальныя, маладзёжныя, прафесійныя рухі, канфесійную

дзейнасьць і іншыя законныя спосабы прапаганды і агітацыі.

б/ Праводзіць збор сродкаў на помнікі і "Мартыралог" шляхам дабраахвотных ахвяраваньняў і укладаў ад насельніцтва і арганізацый на спецыяльныя асобы рахунак Камітэта.

в/ У выпадку, калі рашэньне аб будаўніцтве ~~архітэктурна~~-мемарыяльнага комплексу "Мартыралог Беларусі" будзе прынята, садзейнічае і удзельнічае ў яго праектаваньні і пабудове. Пасьля пабудовы спрыяе яго функцыянаваньню, прымае удзел у навукова-даследчай працы "Мартыралога."

г/ Зьбірае любую вусную, пісьмовую, гукавую, відавую і іншую дакументальную інфармацыю, якая датычыць любых фактаў і абставін, зьвязаных са сталінскімі рэпрэсіямі, вынішчэньнем людзей і падзеямі, што спадарожнічалі палітыцы генацыду 20-х -- першай паловы 50-х гадоў; прымае дакументальную інфармацыю у дар, унак, па тэстаменту, па актавай перадачы арганізацыі.

е/ Складае неабходную картатэку зьвестак, матэрыялаў і дакументаў, забяспечвае іх улік і захаванасьць; стварае даведачныя матэрыялы.

ж/ Праводзіць даследчую і асьветніцкую работу, публікуе дакументы, артыкулы, кнігі, арганізуе лекцыі, даклады, дыспуты, ~~спектаклі~~ сустрэчы, выставы, выдае разавыя і перыядычныя выданьні, стварае дакументальныя фільмы, спрые пранікненьню трагічнай тэматыкі народа у мастацкую творчасьць. Садзейнічае развіццю палітычнай, прававой і культурна-нацыянальнай сьвядомасьці грамадзян, моладзі у духу непрыняцця і асуджэньня палітычнай сістэмы сталінізма і сталіншчыны, прымусовых, гвалтоўных, недэмакратычных метадаў вырашэньня сацыяльных, палітычных і эканамічных праблем.

арт. 58 і арт. 190 і інш.

МАРТЫРАЛОГ

Пасля грамадзянскай вайны ?

4. Структура Камітэту "58"

4.1. Кіраунічымі органамі Камітэта зьяуляюцца:

а/ Канферэнцыя.

б/ Грамадская рада.

в/ Старшыня Грамадскай рады і яго намесьнікі.

Выканаучымі органамі Камітэта зьяуляюцца: Выканаучая камісія і яе Рабочыя групы.

4.2. Кантрольным органам зьяуляецца Ревізійная камісія.

4.3. Вышэйшым кіраўнічым органам Камітэту "58" зьяўляецца Канферэнцыя. Канферэнцыя зьбіраецца адзін раз у год у горадзе Менску. Пры неабходнасьці мона быць склікана нечарговая канферэнцыя, па рашэньні Грамадскай рады, Выканаучай камісіі, альбо 1/4 усіх сяброў Камітэта "58". Канферэнцыя прымае Дэклярацыю і Статут, робіць у іх дапаўненьні і зьмены; слухае справаздачныя даклады Грамадскай рады, Выканаучай і Рэвізійнай камісіяў, распрацоўвае і зацьвярджае праграму працы Грамадскай рады; слухае і зацьвярджае фінансавыя справаздачы Камітэту і зацьвярджае яго гадавыя каштарысы; выбірае Грамадскую раду, старшыню, яго намесьнікаў і Рэвізійную камісію; прымае ў ганаровыя сябры Камітэту "58"; зацьвярджае або зьмяняе рашэньні Грамадскай рады аб выключэньні з сяброў і удзельнікаў Камітэту "58" і ін

Усе рашэньні Канферэнцыі прымаюцца адкрытым галасаваньнем аднонсной большасьцю галасоў пры наяўнасьці кворума /больш палавіны ад агульнай колькасці дэлегатаў/. Выбары старшыні, намесьнікаў і рашэньні па персанальных пытаньнях праходзяць і прымаюцца тайным галасаваньнем. Пры аднадушным рашэньні ўсіх дэлегатаў галасаваньне ў адзначаных выпадках мона праводзіцца адкрыта. Усе кіручыя органы Камітэту выбіраюцца тэрмінам на адзін год.

4.4. Грамадская рада накіроўвае дзейнасьць Камітэту ў перыяд паміж канферэнцыямі. Яна прадстаўляе, прапагандуе і адстойвае агульны сенс і зьмест працы Камітэту; займаецца пытаньнямі пабудовы

Мартыралога Беларусі і помнікаў ахвярам сталіншчыны, прымае рашэньні аб індывідуальным і калектыўным удзеле і выключэньні з Камітэту; аб узаемадносінах з устаноўчымі арганізацыямі, аб зьмяненьні і павелічэньні іх колькасьці; прымае рашэньні аб скліканьні гадавой і нечарговай канферэнцыі Камітэту.

У Грамадскую раду абавязкова ўваходзяць прадстаўнікі устаноўчых арганізацый. Рашэньні Грамадскай рады прымаюцца большасьцю галасоў пры наяўнасьці кворума.

4.5. Старшыня Грамадскай рады і яго намесьнікі ствараюць Выканаучую камісію з ліку сяброў Камітэту "58". У Выканаучую Камісію могуць ўваходзіць таксама выбраныя Грамадскай рады, але не больш адной чвэрці складу кожнага з гэтых органаў.

Выканаучая камісія зьяўляецца выканаучым органам Камітэта і яго Грамадскай рады. Яна вядзе асноўную арганізацыйную, практычную,і навукова-дасьледчую працу Камітэта; стварае Рабочыя групы, прыцягвае да работы сяброў і удзельнікаў Камітэту; дае даручэньні; фармуе дэталёвую праграму дзейнасьці па тэмах і рэгіёнах, займаецца выдавецкай справай і друкам; карэкціруе працу абласных філій і раённых арганізацый Камітэту.

Дзейнасьць Выканаучай камісіі фармуе і накіроўвае непасрэдна старшыня Грамадскай рады, альбо адзін з яго намесьнікаў.

4.6. Абласныя філіі і раённыя арганізацыі Камітэту "58" ствараюцца, зыходзячы з неабходнасьці і абставін. Іх утварэньне і статус не абавязкова павінны быць звязаны з адміністрацыйным становішчам горада, яго падпарадкаваньнем і сферай уплыву.

Структура абласной філіі і раённай арганізацыі Камітэту залежыць ад колькасьці сяброў і аб"ёму працы. На пачатку дастаткова выбраць старшыню,намесьніка і стварыць рабочую групу.

5. Сябры і калектыўныя удзельнікі Камітэту "58"

5.І. Камітэт "58" складаецца з сяброў, калектыўных удзельнікаў і ганаровых сяброў.

5.2. Сябрамі арганізацыі зьяўляюцца грамадзяне, якія падтрымліваюць Дэкларацыю і задачы Камітэту, падзяляюць яго Статут, аплочваюць сяброўскія складкі, практычна удзельнічаюць у мерапрыемствах і працы Камітэту.

Калектыўнымі удзельнікамі Камітэту зьяўляюцца яго установучыя арганізацыі, а таксама прадпрыемствы, установы і арганізацыі, якія падзяляюць яго Статут, сістэматычна садзейнічаюць ажыцьцяўленьню Дэклярацыі шляхам практычнай фінансавай і тэхнічнай дапамогі і ідэйнай падтрымкі.

Ганаровымі сябрамі таварыства могуць быць выбраны асобы, якія нявінна пацярпелі ад рэпрэсій, а таксама тыя людзі, што зрабілі істотны ўклад у справу барацьбы са сталінізмам, у ажыцьцяўленьне праграмных задач Камітэту "58".

5.3. Залічэньне у сябры і калектыўныя удзельнікі Камітэту адбываецца па пісьмовай заяве кандыдата на імя старшыні шляхам зацьвярджэньня кандыдатуры Грамадскай радай. У выпадку неабходнасьці Старшыня і Грамадская рада могуць патрабаваць пісьмовага, альбо вуснага заручэньня за кандыдата ад не менш чым двух актыўных сяброў Камітэту.

Залічэньне у ганаровыя сябры Камітэту адбываецца рашэньнем Канферэнцыі.

5.4. Сябры Камітэту карыстаюцца правам: выбіраць і быць выбранымі у кіруючыя органы таварыства; атрымліваць арганізацыйную, метадычную, творчую, тэхнічную, матэрыяльную і маральную дапамогу пры правядзеньні працы на карысьць Камітэту і дзеля ажыцьцяўленьня яго Дэклярацыі; ставіць пытаньні перад Грамадскай радай, Выканаўчай камісіяй і Канферэнцыяй аб усіх праблемах, якія датычаць дзейнасьці таварыства, яго праграм, задач і Статута.

У выпадку адміністрацыйнага, палітычнага, судовага, маральнага і іншага прасьледваньня за гуманістычную дзейнасьць, накіраваную на ажыцьцяўленьне Дэклярацыі Камітэта і не супярэчную яго Статуту, кожны сябра таварыства атрымлівае грамадскую калектыўную дапамогу і маральную падтрымку Камітэта "58".

5.5. Кожны сябра Камітэту абавязаны: выконваць рашэньні Канферэнцыі і Грамадскай рады, прытрымлівацца палажэньняў Статута; садзейнічаць ажыцьцяўленьню Дэклярацыі; працаваць па праграме Выканаўчай камісіі і Рабочых груп; прымаць і выконваць рабочыя даручэньні; аплочваць сяброўскія складкі; праяўляць ініцыятыву ў працы і творчасьці; дапамагаць сябрам таварыства ў агульнай рабоце.

Кожны сябра Камітэту "58", змагаючыся са сталінізмам, павінен прытрымлівацца гуманістычных прынцыпаў у маралі, культуры, грамадска-палітычнай дзейнасьці.

5.6. Сябры і калектыўныя удзельнікі Камітэту "58" могуць выйсьці з яго, пісьмова папярэдзіўшы пра гэта Грамадскую раду, альбо без папярэджваньня. Тады за крытэрый н^зеўдзелу ў Камітэце будзе прымацца адмова працаваць і плаціць сяброўскія складкі.

За сур"ёзныя маральныя, ідэйна-палітычныя і матэрыяльныя страты, нанесеныя Камітэту, а таксама за мэтанакіраванае і злоснае супрацьдзеяньне яго задачам і Дэклярацыі сябры і калектыўныя удзельнікі выключаюцца з Камітэту рашэньнем Грамадскай рады. Рашэньне Грамадскай рады аб выключэньні зацьвярджаецца і можа быць зьменена Канферэнцыяй.

6. Грашовыя сродкі Камітэту

6.1. Грашовыя сродкі Камітэту "58" складаюцца з сумы дабраахвотных сяброўскіх і калектыўных складак, ахвяраваньняў, пераводаў, дараваньняў, адлічэньняў ад публікацый, выданьняў, кінафільмаў і іншай працы, зробленай па заданьні і пры арганізацыйнай і матэрыяльнай дапамозе Камітэта.

Працэнт адлічэньня, памер сяброўскай складкі з сяброў і калектыўных удзельнікаў, парадак і перыядычнасьць яе уплаты устанаўліваецца рашэньнем Канферэнцыі.

Ганаровыя сябры складкі не плоцяць.

Сродкі Камітэта разьмяркоўваюцца згодна каштарысаў Выканаўчай камісіі. Каштарысы Выканаўчай камісіі зацьвярджае Канферэнцыя.

Для аператыўнага валоданьня ўласнымі сродкамі Камітэт мае бягучы рахунак у банку.

6.2. Камітэт распараджаецца сродкамі, якія знаходзяцца на асобным банкаўскім рахунку таварыства. Яны фармуюцца з мэтавых дабраахвотных укладаў насельніцтва, калектываў і арганізацый і прызначаны на праектаваньне і пабудову Мартыралога Беларусі, на помнікі і мэмарыяльныя комплексы ахвярам сталінізму.

Разьмеркаваньнем гэтых сродкаў займаецца Грамадская рада. Каштарысы Грамадскай рады зацьвярджаюцца Канферэнцыяй.

Камітэт валодае ўласнай пячаткай і штампам рэгістрацыі дакументаў.

7. Узаемаадносіны з іншымі арганізацыямі

7.I. Камітэт "58" узаемадзейнічае з усімі савецкімі, дзяржаўнымі, палітычнымі, грамадскімі, прафсаюзнымі, творчымі, навуковымі, патрыятычнымі, маладзёжнымі, "нефармальнымі" і іншымі арганізацыямі, якія будуць падтрымліваць яго дзейнасьць і садзейнічаць ажыцьцяўленьню яго праграмных задач.

7.2. Камітэт "58" супрацоўнічае з аналагічнымі арганізацыямі іншых саюзных і аўтаномных рэспублік СССР, можа ствараць з гэтымі арганізацыямі канфедэратыўныя аб"яднаньні; выступае за утварэньне Усесаюзнай Канфедэрацыі нацыянальных таварыстваў памяці ахвяр сталінізму.